

**Fra:** Hanssen Ivar (Ivar.Hanssen@helgelandssykehuset.no)

**Sendt:** 24.02.2020 22:40:13

**Til:** postmottak@hod.dep.no

**Kopi:** Postmottak Helgelandssykehuset (postmottak@helgelandssykehuset.no); Postmottak-RHF (postmottak@helse-nord.no)

**Emne:** Brev til helse- og omsorgsminister Bent Høie

**Vedlegg:** Brev til helseminister Bent Høie.pdf; VS Rolleforståelse i Helse Nord.msg

Vedlagt brev m/vedlegg til helse- og omsorgsminister Bent Høie

Kopi til:

Styret i Helse Nord

Styret i Helgelandssykehuset

AD i Helse Nord

AD i Helgelandssykehuset

Mvh

Anders Sigurd Bjellånes, Marit Wisthus og Ivar Hanssen

## Arbeidslivets regler, gjelder de ikke på Helgeland?

27. januar fattet du et vedtak som skal sikre befolkningen på Helgeland gode og trygge spesialisthelsetjenester i fremtiden. Det største fagmiljøet på Helgeland (i Mo i Rana) støtter denne beslutningen, og mener den gir et godt utgangspunkt for å skape en fremtidsrettet tjeneste til beste for alle pasientene på Helgeland. For å klare det må Helgelandssykehuset bli ett sykehus. Det forutsetter et sterkt faglig fundament, faglig samarbeid og organisatorisk tilpassing. Administrerende direktør er en visjonær leder som ser at kvalitet og faglig utvikling må være drivkraften i det nye som skal skapes. Vi, fagmiljøet i Rana, ønsker å uttrykke en sterk bekymring over de kreftene vi ser er i sving for å stoppe denne utviklingen, ikke bare i våre omgivelser, men også langt inn i Helse Nord. Vi skal her forsøke å forklare situasjonen og hva vi mener er i ferd med å skje.

### Varslingssakene

Prosesen rundt ny sykehusstruktur på Helgeland har vært lang og krevende. Samtlige faglige rapporter utarbeidet av uavhengige instanser har blitt satt til side, beskrevet som makkverk av lokalpolitikere og fagpersoner sør for Korgfjellet som var uenige i konklusjonene. Våren 2019 ble det satt fram fire varsler med totalt 22 punkter fra ansatte og tillitsvalgte i Mosjøen og Sandnessjøen. Styret i Helgelandssykehuset har behandlet disse varslene i tråd med Helgelandssykehusets varslingsrutiner og arbeidsmiljøloven. KPMG ble engasjert for å finne ut om det forelå kritikkverdige forhold, og hvilke av de varslede forhold som falt innenfor varslingsinstituttets avgrensninger. De to uhildede rapportene som er levert av KPMG viser at *ingen* av de 22 påstandene kan knyttes opp til kritikkverdige forhold, og to av varslene var attpåtil uforsvarlige. Vi har vært vitne til en godt koordinert aksjon der varslingsinstituttet har blitt misbrukt, navngitte ledere i foretaksledelsen har blitt hengt ut i media, uskyldig dømt i offentligheten for maktmisbruk, blitt stemplet som korrupte og udugelige. I snart ett år har vi vært vitne til hvordan kollegaer og medmennesker har blitt utsatt for sjikanerende omtale og behandling fra både ansatte i Helgelandssykehuset, politikere, redaktører og den jevne borger på Midt- og Sør-Helgeland – beviselig uten grunnlag i noen kritikkverdige forhold, men basert på en generell mistillit forkledd som et varsel. Som tillitsvalgte er vi opptatt av ansattes ytringsfrihet og deltakelse i den offentlige debatten. Det skal være trygt å varsle om kritikkverdige forhold, og en varsling skal behandles i tråd med varslingsrutinene og føringene i arbeidsmiljøloven. Misbruk av varslingsinstituttet vil sette arbeidstakernes rettigheter på spill, og det er en farlig vei å gå. Vi er nå vitne til en ny mobilisering fra den søndre delen av regionen, fra de 12 kommunene, media, sykehusaksjonister og netttroll. Målet er helt åpenbart å få avsatt styreleder, administrerende direktør samt de to direktørene som urettmessig har blitt brennmerket av denne saken. Det som startet som en aksjon for å lamme ledelsen i innspurten av 2025-prosessen har nå blitt en aksjon for å kvitte seg med den samme ledelsen. Vi ser også at disse kreftene har forbindelser inn i Stortinget. Vi stiller oss svært undrende til at en erfaren politiker som Kjersti Toppe stiller spørsmål i Stortinget om hva helseministeren synes om at styret i Helgelandssykehuset faktisk har behandlet denne saken i tråd med reglene i arbeidslivet, som om det var noe negativt. Vi ønsker at helseministeren skal være helt klar i sitt svar dersom arbeidsmiljøloven eller reglene i arbeidslivet forøvrig ikke skal gjelde for ansatte i Helgelandssykehuset.

## **Kreftkirurgisaken - Helse Nord's rolle og håndtering**

Vi ser spillet som er satt i gang rundt varslingssakene, og vi setter det også i sammenheng med behandlingen av den såkalte kreftkirurgisaken i Helgelandssykehuset. Som helse- og omsorgsminister er du sikkert orientert om den støyen som den midlertidige flyttingen av tre kreftpasienter fra Sandnessjøen utløste. Flyttingen skjedde i påvente av en faglig gjennomgang av dårlige tall på kvalitetsindikatoren for dødelighet etter 100 dager, og var således et tiltak begrunnet i pasientsikkerhet. Vi ønsker å gjøre oppmerksom på det vi oppfatter som en høyst uprofesjonell håndtering fra Helse Nord's side. Et internt kvalitets- og pasientsikkerhetstiltak i Helgelandssykehuset blir behandlet ikke bare en, men to ganger av styret i Helse Nord. Det i seg selv høyst uvanlig at et regionalt helseforetak legger seg borti faglige vurderinger gjort av et selvstendig foretak. Vi opplevde at et internt, og i våre øyne illojalt brev fra enhetsdirektøren i Sandnessjøen til administrerende direktør i Helgelandssykehuset, ble dratt opp over bordet og diskutert foran åpent kamera. De to styremedlemmene som førte ordet i denne saken er fra henholdsvis Mosjøen og Sandnessjøen. Det omtalte brevet, som var å anse som et internt brev i Helgelandssykehuset, ble deretter publisert på Helse Nord sine nettsider. Det ble avpublisert etter en uke, men da hadde skaden allerede skjedd. Brevet fikk massiv oppmerksomhet i media og var med på å skade omdømmet til Helgelandssykehuset. En av våre kollegaer har vært i kontakt med adm. dir. i Helse Nord angående behandlingen av dette brevet, men vi kan ikke si å være spesielt beroliget eller opplyst av svaret som kom derfra (se vedlegg). Vår egen adm. dir. har erkjent at den interne kommunikasjonen rundt kreftkirurgisaken kunne vært håndtert bedre, men hun holder fast ved at tiltaket var nødvendig ut fra et pasientsikkerhetshensyn. Gunnlaugsdottir, som selv var til stede i styremøtet til Helse Nord, måtte tåle sterk kritikk for at hun hadde tatt pasientsikkerheten på alvor. Helse Nord melder at det var prosessen som var oppe til behandling, men vi opplevde at selve begrunnelsen for tiltaket, pasientsikkerhet, ikke fikk gehør. Fra vårt ståsted ser vi et Helse Nord-styre med svak ledelse som tillater en saksbehandling langt utenfor styreinstruksen, og styremedlemmer som åpenbart har en agenda. Behandlingen av denne saken har vært egnet til å svekke autoriteten og handlingsrommet til både styreleder og adm. dir. i Helgelandssykehuset, og vi spør oss selv om det faktisk er et ønske hos Helse Nord. Vi er spente på om Helse Nord kommer til å gripe inn også i varslingssaken.

Vi ønsker med dette å uttrykke vår bekymring rundt det vi ser som en ukultur i deler av Helgelandssykehuset og i Helse Nord. Det er lett å forstå at omgivelsene påvirkes av de som roper høyest og som bruker media for alt det er verdt, både som en offentlig gapestokk og som høytaler for egne standpunkter. Vi er bekymret for at den kampanjen vi nå ser fra de 12 kommunene på Sør-Helgeland skaper så mye uro at foretaket mister sentrale personer og at prosessen rundt ny sykehusstruktur på Helgeland stopper opp.

## **Styresak i Helse Nord 26 februar**

Styresak 18-2020 skal behandles i Helse Nord 26. februar Vi reagerer sterkt på ordlyden i administrerende direktørs vurdering, som vi mener peker i en annen retning enn den beslutningen du kom med - ett Helgelandssykehus på to (somatiske) lokasjoner. I styresaken skriver AD "Beslutningen om at sykehuset i Sandnessjøen blir nytt hovedsykehus, gjør at både kliniske og ledelsesfunksjoner må flyttes", "Helgelandssykehuset HF må beslutte hvilke funksjoner nytt sykehus i Sandnessjøen skal ha" og «det legges til rette for at de ansatte i Sandnessjøen og Mosjøen kan jobbe som et lag". Enheten i Rana nevnes ikke med et ord. AD i Helse Nord legger her noen føringer inn i prosessen som kan ha et uheldig utfall med tanke på helseministerens vedtak. Tidligfaseveilederen, som er nasjonal og gjelder for alle sykehusbyggprosjekter - beskriver hvilke vurderinger og

betraktninger som skal gjøres i konseptfasen. AD i Helse Nord foregriper dette med sin sak. Om det skal flyttes kliniske funksjoner og hvor de eventuelt skal flyttes er noe fagmiljøene i Helgelandssykehuset skal utrede i konseptfasen. Om det skal bygges et nytt sykehus i Sandnessjøen eller ikke skal utredes i konseptfasen (og når forsvant omegn ut?). Hvorfor sies det at miljøene i Sandnessjøen og Mosjøen skal jobbe som et lag? Vi mener ministerens beslutning handlet om at hele Helgelandssykehuset skal jobbe som et lag, som ett sykehus? Vi ser en ny AD og en fersk styreleder som er ivrige etter å innfri, og vi har et sterkt behov for å advare mot det vi ser er en overstyring av prosesser som hører hjemme i helseforetaket. Vi registrerer også at Helse Nord har stort hastverk med å få gjennomført flytting av ledelsen til Sandnessjøen, uten at det har vært gjort noen form for risikovurdering av dette. Hvordan skal Helgelandssykehuset gjennomføre en forsvarlig konseptfase dersom viktig kompetanse forsvinner ut av foretaket?

Vi håper at helseministeren klarer å se forbi all støyen og se hva dette egentlig handler om. Vi ser at det som foregår nå ikke er til pasientens beste.

Anders Sigurd Bjellånes  
HTV Overlegeforeningen, Helgelandssykehuset Mo i Rana

Marit Wisthus  
HTV NSF Helgelandssykehuset Mo i Rana

Ivar Hanssen  
Overlege Helgelandssykehuset Mo i Rana

Kopi:  
Styret i Helse Nord v/styreleder Renate Larsen  
Styret i Helgelandssykehuset v/Dag Hårstad  
AD i Helse Nord, Cecilie Daae  
AD i Helgelandssykehuset, Hulda Gunnlaugsdottir

Hei

*Takk igjen for synspunkter. Jeg forstår godt at denne saken har skapt reaksjoner fra flere. Helgelandssykehusets ledelse har erkjent at håndteringen av saken kunne vært bedre, med mer involvering og informasjon. Og det er nettopp håndteringen, eller prosessen, som jeg oppfatter at både styret og administrasjonen i Helse Nord RHF har vært opptatt av.*

*Styret i Helse Nord RHF ble i sak 12-2020-3 orientert om Helgelandssykehuset Sandnessjøen og bakgrunnen for HF-ledelsens beslutning. I tilknytning til saken ble notatet fra Berg lagt frem. Styret i Helse Nord RHF tok administrerende direktør i Helgelandssykehusets redegjørelse til orientering. Styret i Helse Nord RHF har ikke tatt stilling til innholdet i notatet fra Berg. Det er Helgelandssykehusets anliggende. Helse Nord RHF erkjenner at det var uheldig å publisere notatet, og sett i ettertid kunne håndteringen av notatet vært annerledes og er av ovennevnte grunner tatt bort.*

*Jeg kommer til Helgeland i morgen og fredag denne uken og jeg skal besøke både Sandnessjøen, Mosjøen og Mo i Rana. Det gleder jeg meg til, og jeg gleder meg til å være med på utvikle spesialisthelsetjenestene på Helgeland til beste for pasientene. Helt vesentlig for å lykkes i det, er at Helgelandssykehuset bygger dialog og samarbeid mellom fagfolk i sykehuset. Det er jeg sikker på dere fortsatt bidrar til. Jeg skal love fra Helse Nord RHF's side at vi også skal gjøre vårt ytterste.*

Mvh

---

Cecilie Daae | adm. direktør  
Helse Nord RHF |

Mob: +47 986 19 730

Tlf: +47 75 51 29 00

[web](#) | [twitter](#) | [facebook](#)

---

**Fra:** Hanssen Ivar  
**Sendt:** mandag 10. februar 2020 10:04  
**Til:** Daae Cecilie <[Cecilie.Daae@helse-nord.no](mailto:Cecilie.Daae@helse-nord.no)>  
**Emne:** SV: Rolleforståelse i Helse Nord

Hei og takk for svar

Grunnen til at jeg ba om konfidensialitet var at vi i forkant av styremøtet ikke ønsket å skape ytterligere støy rundt saken. Aktiv bruk av media som «våpen» var noe av det vi rettet søkelyset mot i brevet til deg. Etter å ha fulgt styremøtet og sett det som foregikk der, vurderer vi ting annerledes. Vi er sjokkerte over at et internt brev i Helgelandssykehuset blir distribuert så å si over bordet, publisert og behandlet i full offentlighet. Det har skapt stor forundring og frustrasjon i fagmiljøet i Rana at enhetsdirektøren i Sandnessjøen har forfattet et slikt brev og ønsket at det skulle bli formidlet til Helse Nord. Vi kan ikke forstå at en enhetsdirektør ønsker å stille spørsmål ved faglige vurderinger gjort av en professor i pasientsikkerhet (og tidligere professor i gastrokirurgi). Vi støtter adm. dir. i at dette er en sak som burde vært behandlet internt. Vi er stolt av å ha en direktør som tør å sette nødbremsen på når tall som viser 100 dagers dødelighet etter kreftoperasjoner i Sandnessjøen er skyhøyt over landsgjennomsnittet. Andre steder i landet får direktører kritikk for ikke å ha tatt tak i ting tidligere (jfr. Flekkefjord). På Helgeland krever man direktørens avgang for det samme. Det er helt absurd. For oss virker det som om pasientsikkerhet i Helse Nord er mer et politisk enn faglig anliggende – det kommer fram i saken at tiltaket (midlertidig flytting av tre pasienter) ble støttet av fagdirektør i Helse Nord. Det virker som om denne støtten har falmet under sakens gang. Det er svært beklagelig.

For å svare på det du spør om:

1. Du kan se bort fra ønsket om konfidensialitet. Nå handler ting om pasientsikkerhet, og vi ser ingen grunn til å sitte stille i båten lenger. Tvert imot, det er vår plikt å støtte opp om adm. dir., og fagsjefen i Helgelandssykehuset. Fordi de tar pasientsikkerhet på alvor er de i ferd med å bli presset ut av sine stillinger. Hvilken signaleffekt gir dette, ikke bare regionalt, men også nasjonalt?
2. Vi ser gjerne at vi får en skriftlig tilbakemelding fra deg. Vi ser fram til å høre dine vurderinger når det gjelder hvordan denne saken ble behandlet av styret i Helse Nord.
3. Det er helt greit at du deler dette med AD i Helgelandssykehuset og fagdirektør i Helse Nord.

Til slutt en mer generell betraktning:

Vi registrerer at direktøren i Finnmarkssykehuset har meldt sin avgang og at direktøren ved Nordlandssykehuset sliter med et gedigent underskudd i byggeprosjektet. Vi har en opplevelse av at det både fra deler av Helse Nord, ansatte og politisk miljø på Sør-Helgeland jobbes aktivt for å svekke – og helst avsette - adm. dir., styreleder og fagsjef i Helgelandssykehuset. Vi mener Hulda Gunnlaugsdottir er en svært profesjonell direktør som har både vilje og evne til å gjennomføre Høies beslutning for Helgelandssykehuset. Dette klarer hun ikke uten tydelig støtte fra Helse Nord. Hvis Helgelandssykehuset mister Gunnlaugsdottir er vi redd for at hele 2025-prosessen går i oppløsning. Dette vil også være ille for Helse Nord, som i verste fall kan risikere å miste tre av fire direktører på kort tid.

Denne saken har helt sikkert vært vanskelig å få i fanget på din første arbeidsdag i Helse Nord. Du har arvet et problem som burde ha vært tatt tak i tidligere. Vi synes du håndterte styremøtet på en god måte og har stor tiltro til at du leser og forstår den vanskelige situasjonen som er på Helgeland og at du setter pasientsikkerhet foran politikk.

Hilsen

Ivar Hanssen